

GS brief aan Provinciale Staten

Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
18 april 2023

Ons kenmerk
PZH-2023-831019105
DOS-2020-0000155

Bijlagen
0

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

Organisatie, stand van zaken en interprovinciale besluitvorming Landbouwakkoord

Geachte Statenleden,

Op dit moment werken de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), landbouworganisaties, Interprovinciaal Overleg (IPO), natuurorganisaties en markt- en ketenpartijen gezamenlijk aan een Landbouwakkoord. Met deze brief informeren wij u graag over het interprovinciale besluitvormingstraject rond het Landbouwakkoord en over de betrokkenheid van de Staten daarin.

De officiële besluitvorming loopt via het IPO-bestuur, en daarmee via Gedeputeerde Staten. Gedeputeerde Staten van alle twaalf provincies nemen na consultatie met Provinciale Staten het besluit waarmee zij al dan niet instemmen met het ondertekenen van het landbouwakkoord door het Interprovinciaal overleg. Er komt straks één handtekening namens alle provincies onder het akkoord. U bent via een aparte brief in de commissie van 19 april 2023 geïnformeerd over de stand van zaken van het Zuid-Hollandse deel van het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG). Eventueel nodige vertaling van de afspraken uit het landbouwakkoord wordt in het vervolg gecombineerd met de planning van het ZH-PLG.

Achtergrond en doel van het landbouwakkoord

De minister van LNV heeft op 25 november jl. per brief de Tweede Kamer geïnformeerd over zijn voornemen om te komen tot een Landbouwakkoord, hoe hij het proces voor zich ziet en welke inhoudelijke afspraken hij wil maken met de deelnemers. Op 21 februari heeft hij de Kamer nader geïnformeerd, per brief, over de voortgang van dit proces.

Het Landbouwakkoord heeft een tweeledige doelstelling:

- I. perspectief bieden aan de sector
- II. bijdragen aan het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) doelrealisatie op het gebied van klimaat, water en natuur (waaronder stikstof).

Het Landbouwakkoord is van belang voor de gebiedsprogramma's NPLG waar provincies momenteel aan werken. Onderstaande passage komt uit de Kamerbrief over de relatie tussen landbouwakkoord en NPLG van minister Van der Wal van 10 februari '23:

'Het Landbouwakkoord levert een cruciale bijdrage op de structurerende keuzes uit het NPLG. (...) In de geschetste verdere beoordeling en toetsing, inclusief de definitieve vormgeving van de gebiedsprogramma's, stelt het Rijk als voorwaarde dat de gebiedsprogramma's in overeenstemming moeten zijn met de afspraken uit het Landbouwakkoord wanneer deze betrekking hebben op de gebiedsprogramma's. (...) Voorwaarde daarvoor is vanzelfsprekend wel, dat de provincies tijdig (...) beschikken over de inhoud van het Landbouwakkoord.'

Organisatie Landbouwakkoord

De totstandkoming van het Landbouwakkoord startte in december 2022 en wordt sinds kort geleid door Chris Kalden, als onafhankelijk voorzitter. Er is een hoofdtafel ingesteld met de belangrijkste bestuurlijke vertegenwoordigers. De hoofdtafel bestaat uit vertegenwoordigers van Land- en Tuinbouw Organisatie Nederland (LTO), Nederlands Agrarisch Jongeren Kontakt (NAJK), Landschappen NL, Biohuis, Federatie Nederlandse Levensmiddelen Industrie (FNLI), Centraal Bureau Levensmiddelenhandel (CBL), het IPO en minister Adema als vertegenwoordiger vanuit het kabinet.

De inhoudelijke motor vormen de zes sectortafels waarin sectorale landbouworganisaties, ketenpartijen en andere betrokkenen in een bepaalde sector vertegenwoordigd zijn. De zes sectortafels bestaan uit deelnemers uit de volgende sectoren: melkvee- en kalverhouderij, akkerbouw, vollegrondsgroenten en bollenteelt, (glas)tuinbouw en sierteelt, varkenshouderij, pluimvee, en multifunctionele landbouw, korte ketens en kleinere sectoren. Daarnaast is er een reflectietafel die adviseert en zijn er experts (Planbureau voor de Leefomgeving, Wageningen University & Research, Louis Bolk Instituut) die afspraken en plannen toetsen op ecologisch, economisch en maatschappelijk doelbereik.

Op de website www.landbouwakkoord.nl, deze wordt beheerd door het Landbouwakkoord secretariaat, verschijnen de laatste updates van het proces.

Deelname IPO aan Landbouwakkoord

De minister van LNV is verantwoordelijk voor het sluiten van het Landbouwakkoord met landbouworganisaties, natuurorganisaties, medeoverheden en ketenpartijen. Het landbouvvraagstuk is vanwege zijn economische en ruimtelijke aard intersectoraal. Om deze reden is er nauwe afstemming met het Kabinet en interbestuurlijke partners, zoals provincies. Het IPO is gevraagd om deel te nemen aan het Landbouwakkoord, vanwege de rol van provincies als gebiedsregisseur, en omdat het Landbouwakkoord in de regio invulling zal krijgen. Het IPO Bestuur heeft in november 2022 namens alle provincies ingestemd met deelname aan het Landbouwakkoord.

Het Landbouwakkoord is dus een akkoord tussen de sector en het Rijk. Het IPO zet één handtekening vanwege de rol van de provincies in de uitvoering. Namens het IPO neemt gedeputeerde Lemkes (Noord-Brabant) deel aan de hoofdtafel. Zij doet dat als lid van de bestuurlijke kerngroep 'Duurzame landbouw' in de Bestuurlijke Adviescommissie Vitaal Platteland van het IPO. De IPO-inbreng is primair gestoeld op het gezamenlijke [IPO position paper landbouw en voedsel](#), dat in november 2022 is vastgesteld door het IPO-bestuur als basis voor de inzet in het Landbouwakkoord.

Het IPO is ook aan alle sectortafels ambtelijk vertegenwoordigd door medewerkers van diverse provincies.

Interprovinciale besluitvormingsproces Landbouwakkoord

Het streven van de minister van LNV is om vóór het zomerreces 2023 aan het Kabinet een Landbouwakkoord aan te bieden. Het IPO zal als lid van de hoofdtafel gevraagd worden om het Landbouwakkoord te ondertekenen.

Half mei zal er naar verwachting een conceptakkoord liggen, waarna de verschillende partijen slechts enkele weken de tijd hebben om het akkoord met de achterbannen af te stemmen. Uiteraard is de inspanning vanuit IPO-deelname erop gericht om ervoor te zorgen dat dit Landbouwakkoord werkbare afspraken voor provincies bevat en dat het conceptakkoord de instemming van provincies kan krijgen.

Als onderdeel van het besluitvormingsproces binnen provincies en het IPO zullen ook Provinciale Staten gevraagd worden om een reflectie op de afspraken in het onderhandelaarsakkoord die de bevoegdheden van de provincies raken. Gelet op de korte termijn zal in overleg met de griffie bekeken worden wat een haalbare planning is. Op dit moment ziet een haalbare planning er als volgt uit:

- Half mei verschijnt het concept landbouwakkoord;
- Snel daarna sturen wij u dit concept, met onze eigen Zuid-Hollandse duiding er bij;
- In juni bespreken we uw reflecties op het landbouwakkoord in een KNM commissie of PS vergadering;
- Half juni/eind juni ondertekening van landbouwakkoord door IPO.

Dit is een schets van de huidige planning. Mocht de planning van het landbouwakkoord veranderen of juist meer definitief worden, dan zullen we u dat laten weten.

Het IPO bestuur zal na besluitvorming in de twaalf colleges bespreken welk standpunt het IPO inneemt met betrekking tot het (ondertekenen van het) onderhandelaarsakkoord.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

drs. J. Smit